

Karina Smulders speelt Griekse offerdochter Ifigeneia: „Als je vader zegt: ik moet je doden voor mijn werk, dan ga je toch volledig uit je dak?” Foto NRC Handelsblad, Leo van Velzen

‘Ik offer mijzelf, het is mijn feestje’

Karina Smulders speelt naiëve meisjes in ‘Ifigeneia in Aulis’ en in ‘Bride Flight’

In haar rollen laat Karina Smulders de bruidstranen stromen. Ze speelt zichzelf opofferende bruiden in *Ifigeneia in Aulis* en in *Bride Flight*. „Pubers flirten graag met de dood.”

Door WILFRED TAKKEN

AMSTERDAM, 10 OKT. Overmorgen is zij de bruid. En donderdag weer. Op zondag gaat het toneelstuk *Ifigeneia in Aulis* in première. Daarin speelt Karina Smulders (28) een prinses die in bruidstooi wordt geofferd door haar vader. Vanaf donderdag draait de film *Bride Flight* in de bioscopen. Weer staat Smulders te huilen in een trouwjurk. Zij vliegt naar Nieuw-Zeeland om te trouwen met de verkeerde man.

Smulders: „Ik heb opvallend vaak een bruidsjurk aan. Eerst als Desdemona, toen werd ik gewurgd door mijn bruidegom Otello. Toen als brave zus Bianca in *Het temmen van de feeks*. In *Scènes uit*

een huwelijk was ik een jonggehuwde. Eigenlijk ben ik altijd de jonge geliefde.”

Smulders werkt sinds haar afstuderen in 2002 bij Toneelgroep Amsterdam. Voor de toneelschool was ze, vijftien jaar oud, te zien in de tv-serie *Onderweg naar morgen*. In *Ifigeneia in Aulis*, een Griekse tragedie van Euripides uit de vijfde eeuw voor Christus, speelt zij de dochter van generaal Agamemnon die haar naar zijn legerkamp laat komen om te trouwen met Achilles. Dat blijkt een list: Ifigeneia moet worden geofferd aan de godin Artemis om gunstige wind af te smeken voor de Griekse vloot die uitvaart tegen Troje.

Smulders speelt eerst wanhoop („Als je vader zegt: ‘Ik moet je doden voor mijn werk’, dan ga je toch volledig uit je dak?”) om vervolgens plots om te slaan in een waardige martelares. Dan wordt ze een waardige martelares, die vrijwillig haar leven geeft in de strijd tegen de barbaren, voor de vrije wereld en voor de eeuwige roem. Ze rukt haar trouwjurk open en geeft zich aan haar bruidegom, de Dood.

Smulders: „Die omslag is het moeilijkst om te spelen, en ook om te begrijpen. Toch geven jonge mensen nu ook hun leven voor een heilige zaak, met een soortgelijke retoriek die ze zelf nauwelijks bevatten. Ifigeneia heeft de retoriek waarschijnlijk van haar vader en de andere soldaten overgenomen. Zelf zegt ze eerst: ‘Ik doe het’. Daarna gaat ze pas nadenken. Een puber wil nog wel eens flirten met

‘Ik draag opvallend vaak een bruidsjurk’

Karina Smulders, actrice

je sterfelijkheid, zonder te beseffen wat die werkelijk inhoudt. Je bent vijftien en je zit op je kamer omdat je niet naar een feest mag, en dan fantaseer je: ‘Wat zal er gebeuren als ik nu zelfmoord pleeg’.”

Maar waar komt die plotse ommekeer vandaan? „Ifigeneia hoort een dialoog aan tussen Achilles en haar moeder Klytaimnestra. Ze er-

gert zich omdat ze over haar ruziën, als was ze een willoos ding. Dus overtroeft ze iedereen die haar wil offeren door te roepen: ‘Nee, ik offer mezelf. Het is mijn feestje!’ Naast zo’n daad zien alle omstanders er uit als laffe sukkels, en dat is wat zij wil. Verder hoort zij met hoeveel haat haar moeder over haar vader praat. Herhaaldelijk zinspeelt de moeder op wraak, wat later in de mythologie ook gebeurt. En het laatste wat een kind wil, is dat zijn ouders elkaar iets aandoen. Dus neem ze haar vader het vuile werk uit handen, en offert ze zichzelf op.”

In *Bride Flight*, *Ifigeneia in Aulis* en veel andere rollen speelt Smulders de karnemelkse onschuld zelve, beschermd opgevoede meisjes in een grote, boze wereld. Ze zijn zeker niet weerloos, zacht of dom, kunnen zelfs fel en krachtig zijn, maar ze zijn wel naïef. En bijna altijd zijn ze slachtoffer. Zelf had ze daar nog niet bij stil gestaan. Verwonderd: „Ja, het is waar, ik word vaak vermoord, ik mag nooit eens zelf iemand vermoorden. Waarschijnlijk komt het door mijn jon-

ge uiterlijk. Het is dramatisch interessanter om zo’n persoon onwetend op een toneel vol schurken los te laten.” Smulders’ schone gezicht maakt haar ook geschikt voor de rol van vermoorde onschuld: bleke wangen, blond haar, volle lippen. Een ernstig meisje met grote, treurige ogen.

Haar eigen trouwjurk hangt bij haar moeder in de kast. In 2004 zou zij trouwen, maar op het laatste moment bedacht ze zich. Omdat ze in die maanden tegenover haar verloofde in het huwelijksdrama *Scènes uit een huwelijk* speelde, vreesde regisseur Ivo van Hove dat hij het acteursstel „uit elkaar had geregisseerd”.

Maar Smulders stelt hem gerust: „Door de huwelijksaankondiging werd onze relatie op scherp gezet, mede door de grootschalige bemoeiziekte die je over je afroept. Ik ging me afvragen of ik dit werkelijk wilde.”

‘Ifigeneia in Aulis’ tournee t/m 31 jan. Info www.toneelgroepamsterdam.nl. ‘Bright Flight’ vanaf 16 okt in 90 bioscopen